

Turncompetitie eindigt met nieuwe rel over jurering

25-08-2007

De Tijd

Grieks publiek dwingt hogere punten voor Rus Alexei Nemov af

(tijd) - De olympische turncompetitie eindigde gisteravond bij de laatste toestelfinales zoals ze voor een groot deel is verlopen: met heibel over de jurering en in opperste verwarring. Na de eerdere vergissing bij de toekenning van de allroundtitel bij de mannen, eiste maandag het publiek meer punten voor de Rus Nemov. En het kreeg bizar genoeg zijn zin.

De ellende maandagavond begon toen de punten van de Rus Aleksei Nemov na zijn oefening aan het rek op het scorebord verschenen. Na een uiterst spectaculaire oefening wilde het publiek meer dan de 9.725 die Nemov kreeg. Er barstte een fluitconcert los, gevolgd door duizenden duimen die naar beneden gingen in de traditie van de aloude gladiatorenspelen. En net zoals de keizer in de Romeinse arena's pleegde te doen, werd ook in Athene het oordeel van het publiek gevolgd. De jury overlegde en paste de score aan naar 9.762. Het leverde Nemov niets op: de medailles bleven buiten bereik en dus hield het gefluit aan. De tribunes kwamen pas tot bedaren nadat de olympische allroundkampioen Paul Hamm (die na Nemov aan de slag moest) de Rus op het turnpodium had geroepen. Nemov, een superster met twaalf olympische medailles op de erelijst, smeekte om kalmte en kreeg het publiek bedaard.

'Een spijtige zaak maar je maakt het meer en meer mee', zegt België's topturner Günther Couckhuyt. 'De jury is bang van het publiek en laat zich beïnvloeden. Op het WK in Hongarije van twee jaar geleden gebeurde net hetzelfde aan de ringen.' Jan Borms, professor emeritus aan de Faculteit Lichamelijke Opvoeding en Kinesitherapie van de Vrije Universiteit Brussel en een eminente turnkenner, keek toch verbaasd op bij het gebeuren. 'Ik waande me in Moskou 1980 met de discussie over Nadia Comaneci', zegt hij. Pas na 28 minuten gegalaver kreeg Comaneci daar de score voor haar slottoestel in de allround toegekend. Ze kreeg 0,075 punten te weinig voor het goud.

'Ik probeer de jury niet goed te praten, maar tussen de num-

mers één en vijf aan het rek zit een verschil van 0,05 punten', zegt Borms. 'Dat is dus aarts-moeilijk uit elkaar te houden. De hoofdkamprechter heeft het recht een score te doen verhogen als de minimum- en maximum-waarde te ver uit elkaar liggen. Op zich hoeft dat dan nog niets aan het eindresultaat te veranderen, aangezien de laagste en hoogste score wegvallen, maar het geweten van de jury is daardoor gesust.'

'Het probleem van Nemov was dat hij zes vluchtelementen deed. Dat oogt uiterst spectaculair, maar brengt op zich geen bonus met zich mee. Het wordt niet extra beloond. De maximumwaarde blijft een 10, ook al doet hij meer en verdient hij qua moeilijkheidsgraad misschien een 11. Dertig jaar geleden heb ik in een bijstelling van mijn proefschrift ervoor gepleit de moeilijkheidsgraad van een oefening anders te gaan calculeren en geen gelimiteerd maximum meer voorop te stellen, maar dat idee werd nooit opgepikt.'

Puntenverlies

Nemov werd het slachtoffer van zijn eigen gretigheid, want de fouten worden uiteraard wél met puntenverlies afgestraft. 'Iedereen krijgt bij het perfect uitvoeren van elk element in een oefening met waarde 10, dezelfde score', zegt Borms. 'De leek ziet twee mooie oefeningen en kiest meestal voor degene met het grootste aantal spectaculaire delen. Maar als je een element vergeet of je doet het niet goed, trekt de jury uiteraard de waarde van dat element af.' En ook al blijven er nog minder perfecte spectaculaire fases over dan bij een collegaturner die zich beperkte tot de minimumvereisten

De Russische turner Alexei Nemov vraagt het publiek om kalmte terwijl de olympische kampioen Paul Hamm zich op zijn oefening probeert te concentreren.

(Foto: EPA)

voor de maximale score, de vriespunten zijn er dus wél.

'Het zit hem in details', zegt Borms. 'Vaak wordt gewezen op een extra stapje of een huppeltje bij de landing aan het einde van een oefening. Ik zag bij diezelfde fases soms een romp die gebogen was. Op zich is dat een zwaardere fout dan een huppeltje, maar de aandacht wordt er niet op gevestigd.'

De drie juryleden aan het rek waren nieuw. Het vorige trio was vervangen na een flater in de allroundcompetitie. Door een verkeerde inschatting van de moei-

lijheidsgraad van de oefening van de Koreaan Yang Tae-Young kreeg niet hij het goud, maar wel de Amerikaan Paul Hamm. Tae-Young moest vertrekken vanuit een startwaarde 10, maar kreeg slechts 9,9 toegewezen. Dat tiende kostte hem de olympische titel. Iedereen erkent de fout, maar de reglementen laten niet toe dat op de beslissing wordt teruggekomen. Zelfs een klacht bij het Arbitragetribunaal van de Sport maakt daarom weinig of geen kans. 'Fouten zijn menselijk', zegt Günther Couckhuyt. 'Ook al ligt de startwaarde

meestal vast, enkel bij de sprong wordt ze vooraf aangegeven, bij de andere toestellen niet.' Eerder zag Bulgarije een beroep tegen een te hoge startwaarde voor de ringoefening al weggewuifd.

De rellen zijn wel niet te vergelijken. Bij Nemov betreft het een discussie over de beoordeling van de oefening, de andere zijn fouten. Maar beide gevallen zetten de jurering in een negatief daglicht. Met veel belangstelling kijkt de turnwereld uit naar het nakende congres van de Internationale Turnfederatie (FIG). Het gebruik van videobeelden lijkt

meer dan ooit aangewezen. 'Ze willen het niet aanvaarden', zegt Couckhuyt. 'Meestal zou dat trouwens te laat komen. De regel zegt dat de tijdslimiet waarin de punten moeten bekendgemaakt worden, één minuut bedraagt. Als je eerst nog videobeelden wilt bekijken, lukt dat niet.'

'Ach, de voetbalfederaties houden ook de boot af, niet?', zegt Borms. 'Als de scheidsrechter geen hands gezien heeft en daarom geen penalty fluit, dan blijft het zo. Ook al bewijzen video-beelden nadien overduidelijk het tegendeel.' DVV